

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ДЕВ'ЯТКО АНАСТАСІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

Допускається до захисту:

Т.в.о. завідувача кафедри
журналістики та соціальних
комунікацій,
канд. філософських наук, доцент
Костянтин РОДИГІН

«_____» _____ 2025 р.

**СТВОРЕННЯ ТА НАПОВНЕННЯ МЕДІАРЕСУРСУ ПРО
УКРАЇНСЬКИХ ВОЛОНТЕРІВ І ВІЙСЬКОВИХ**

Спеціальність 061 Журналістика

Кваліфікаційна робота (медіапроект)

Керівник:

Родигін К.М., канд. філософських наук,
доцент кафедри журналістики та
соціальних комунікацій

Оцінка: ____/____/____

(бали за шкалою СКТС за національним стандартом)

Голова комісії: _

(підпис)

Вінниця – 2025

АНОТАЦІЯ

Дев'ятко А.В. Створення та наповнення медіаресурсу про українських волонтерів і військових. Спеціальність 061 «Журналістика». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2025.

Ця письмова робота є пояснювальною запискою до авторського медіапроєкту. У бакалаврській роботі (медіапроєкті) розглянуто особливості життя військових та волонтерів в умовах повномасштабної війни Росії проти України. Мета: створення та наповнення онлайн-ресурсу у форматі, що сприятиме підвищенню уваги до волонтерства в Україні. Об'єктом медіапроєкту є створення консенсусу щодо важливості підтримки волонтерів та військових усіма громадянами, який є необхідним для продовження боротьби нашої держави за незалежність. Предметом медіапроєкту є авторський ресурс «Ціна волі». Завдання проєкту: створення та наповнення ресурсу суспільно-важливим контентом, забезпечення приросту аудиторії. Проєкт виконано у формі Instagram-сторінки. Створено 20 публікацій: 15 в Instagram, 5 на «Medium», 17 в інформаційних жанрах, 2 в аналітичних, 1 у художньо-публіцистичному.

Ключові слова: ЗСУ, волонтери, повномасштабне вторгнення РФ, донати, війна.

20 с., 6 рис., 3 дод., 11 джерел.

ABSTRACT

Deviatko A. Creation and Content Making of a Media Resource About Ukrainian Volunteers and Military Personnel. Specialty 061 «Journalism». Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2025.

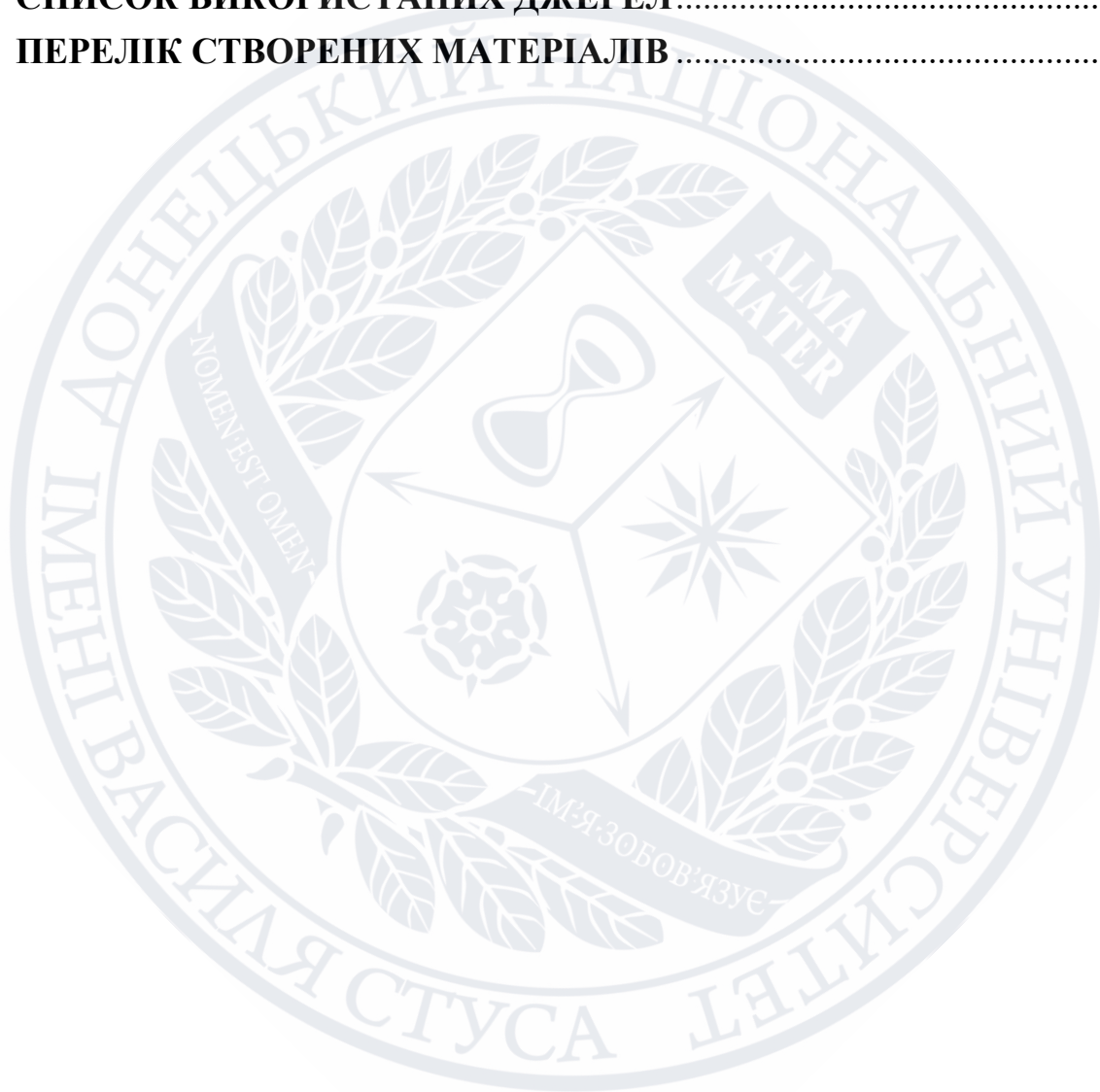
This paper is an explanatory note to the author's media project. The bachelor's work (media project) explores the life of military personnel and volunteers during the full-scale war between Russia and Ukraine. The purpose is to create an online resource that will help to increase attention to volunteering in Ukraine. The object is creating a consensus on the importance of supporting volunteers and military personnel by all citizens, which is necessary for Ukraine's further struggle for the independence. The subject of the media project is the author's resource «The Price of Freedom». The project's objectives: to create and fill the resource with socially important content, to ensure an increase in the audience. The project was implemented in the form of an Instagram page. 20 publications were created, including 15 on Instagram, 5 on Medium; 17 in informational genres, 2 in analytical, 1 in opinion journalism genre.

Keywords: Armed Forces of Ukraine, volunteers, full-scale invasion of the Russian Federation, donations, war.

20 pp., 6 figures, 3 appendices, 11 sources.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ОПИС ПРОЄКТУ	6
ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ	10
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	11
ПЕРЕЛІК СТВОРЕНИХ МАТЕРІАЛІВ	13

ВСТУП

Актуальність теми. Повномасштабне російське вторгнення РФ в Україну змусило наше суспільство встати на боротьбу проти агресора та бути єдиним цілим. Втім, з плином часу український інформаційний простір втрачає інтерес до сфери волонтерства, таким чином українські військові отримують менше уваги та допомоги, що сильно насторожує.

Медіапроект: «Ціна волі» створений на базі соціальної мережі Instagram має на меті підвищити увагу до сфери волонтерства в Україні.

Новизною роботи є розробка онлайн-ресурсу, де за допомогою різних типів матеріалу піднімається тема важливості підтримки українських волонтерів та військових.

Особливістю проекту є його інтерактивність: різні типи робіт - інтерв'ю, аналітика. Крім того, окрім основної сторінки на «Instagram», проект має профіль на платформі «Medium» де знаходяться розлогі інтерв'ю з волонтерами та військовими.

Мета медіапроекту: створення та наповнення онлайн-ресурсу у форматі, що сприятиме підвищенню уваги до волонтерства в Україні.

Об'єктом медіапроекту є створення консенсусу щодо важливості підтримки волонтерів та військових усіма громадянами, який є необхідним для продовження боротьби нашої держави за незалежність.

Предметом медіапроекту є авторський ресурс «Ціна волі» - платформа, що просуває думки волонтерів та військових до суспільства.

Джерельна база медіапроекту: в ході роботи над теоретичною частиною проекту, використовувалися інформаційні матеріали про волонтерство та військових. [2], [7], [10].

Завдання медіапроекту:

- Дослідити теоретичні аспекти поширення волонтерського руху в Україні на фоні повномасштабного вторгнення РФ.

- Створити медіапроект, що відповідає методичним та сучасним стандартам в медіа;

- Наповнити медіапроект цікавим та суспільно важливим контентом.

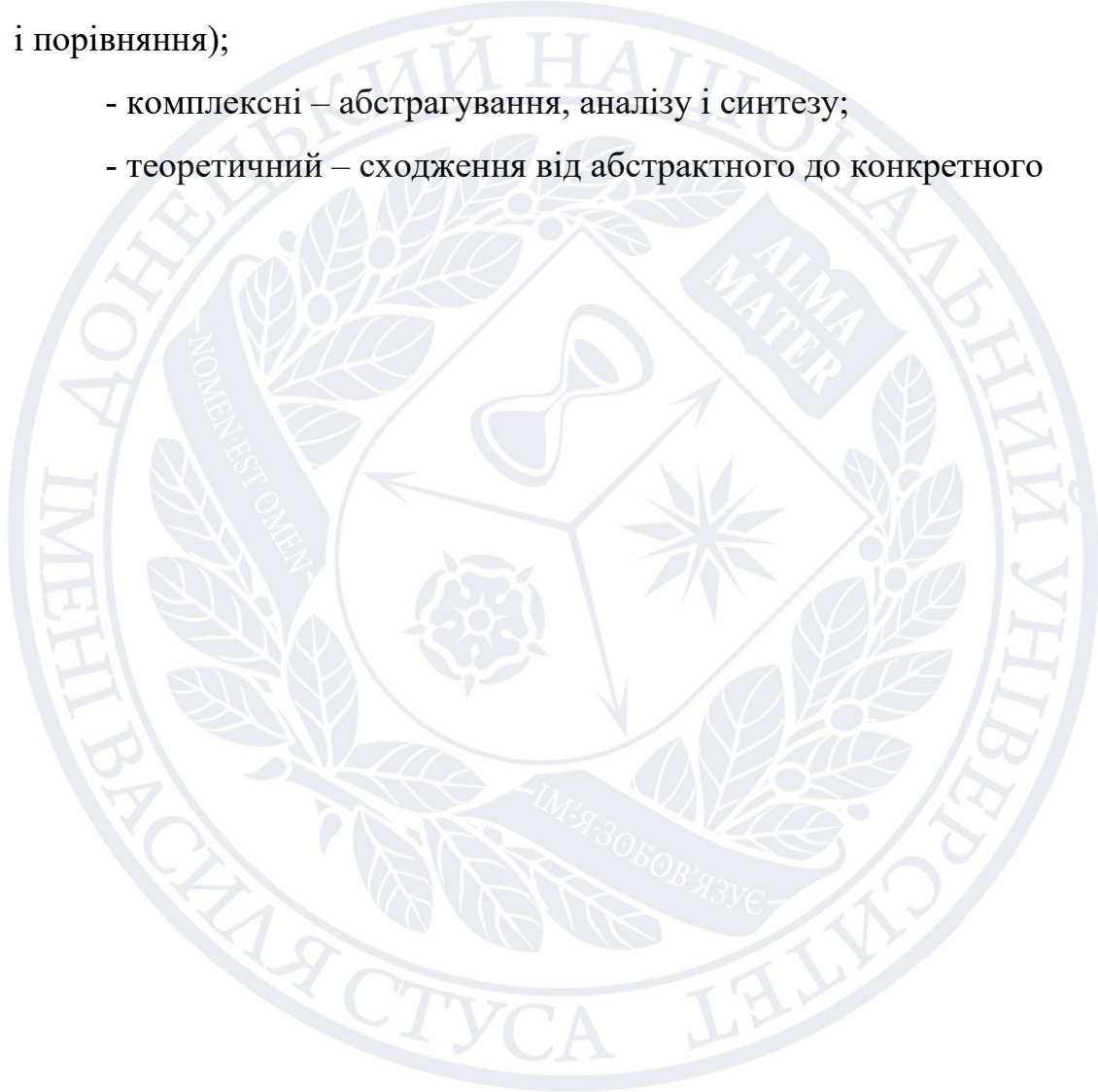
- Забезпечити приріст та активну взаємодію з аудиторією проекту.

Методи, що застосовувались для підготовки медіапроекту

- емпіричні – на етапі збору необхідних для роботи даних (спостереження і порівняння);

- комплексні – абстрагування, аналізу і синтезу;

- теоретичний – сходження від абстрактного до конкретного

ОПИС ПРОЄКТУ

З моменту початку російської агресії проти України у 2014 році, а особливо після повномасштабного вторгнення у 2022-му, волонтерство та підтримка Збройних Сил України стали важливими складовими суспільного життя. У найскладніші моменти саме звичайні громадяни взяли на себе ініціативу допомагати армії, постраждалим від війни та забезпечувати тил. Цей потужний волонтерський рух став символом єдності, незламності духу та готовності українців боротися за свою свободу.

На сьогодні волонтерський фронт залишається не менш важливим, ніж фронт бойових дій. Проте з часом, через втому, економічні труднощі чи звикання до реалій війни, обсяги донатів та активної участі громадян поступово зменшуються. Це створює серйозні виклики, адже потреби армії та постраждалих залишаються високими. Саме тому медіапроект «Ціна волі» покликаний не лише нагадати суспільству про важливість волонтерства, а й активізувати увагу до теми підтримки військових та благодійності.

Медіапроект був створений в березні 2025-го року. Разом з тим його ідея, тематика та логотип були створені ще наприкінці 2024-го року. Платформою для поширення було обрано - «Instagram» - оскільки дана мережа охоплює різний вид аудиторії та є популярною в Україні.

На сторінці публікувався різний вид контенту - тексти, фото та відео. Більш об'ємні матеріали, які не властиві для поширення в Instagram, публікувались на платформі для лонгвідів під назвою «Medium». Відповідно, в «Instagram» публікувались анонси та залишались посилання. У такий спосіб були створені умови для комфортного перегляду та ознайомлення із контентом для читачів медіапроекту. (Див рис 1, 2).

Переглянути статистику

Уподобали tvuy_prostir та інші

tsina_volii 🇺🇦 Віта Дев'ятко-волонтерка Ободівської громади на Вінниччині. З перших днів повномасштабного вторгнення вона стала незамінною частиною команди небайдужих людей. Разом вони організували десятки благодійних акцій і ярмарків на підтримку Збройних сил України. У нашій розмові пані Віта поділилася своїм шляхом у волонтерстві, розповіла, як у невеликих містах вдається втілювати великі проекти на підтримку армії, а також як змінилася сфера благодійності за

Рисунок 1. Анонси інтерв'ю в «Instagram»

Medium

“Люди розчарувались у деяких діях влади” — волонтерка про зменшення донатів

3 min read · Apr 11, 2025

Cinavoli

Share

More

Віта Дев'ятко — волонтерка Ободівської громади на Вінниччині. З перших днів повномасштабного вторгнення вона стала незамінною частиною команди небайдужих людей. Разом вони організували десятки благодійних акцій і ярмарків на підтримку Збройних сил України. У нашій розмові пані Віта поділилася своїм шляхом у волонтерстві, розповіла, як у невеликих містах вдається втілювати великі проекти на підтримку армії, а також як

Рисунок 2. Повноцінний матеріал на Medium

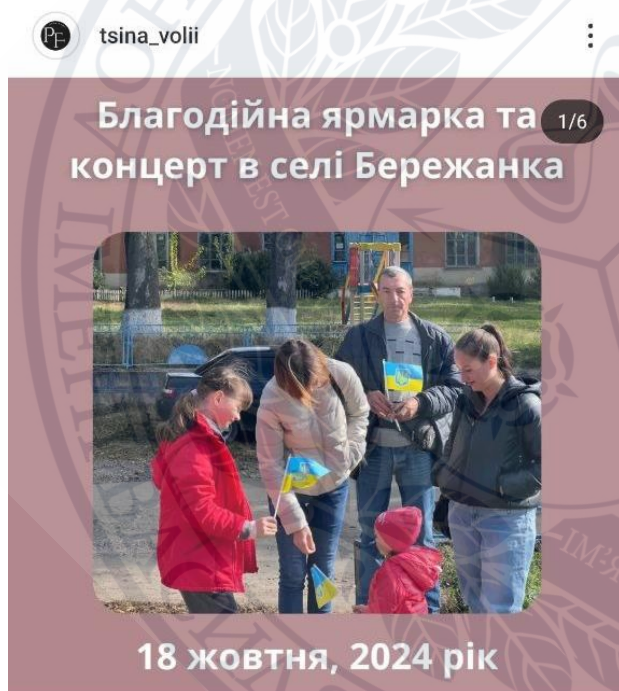
Перспективи продовження життя медіапроєкту «Ціна волі» в сучасному медіапросторі виглядають обнадійливими, особливо умовах триваючої війни Росії проти нашої Батьківщини, де інформаційна зброя стала не менш небезпечною за військову, питання підтримки армії, волонтерства та суспільної згуртованості є критично важливими.

Проєкт «Ціна волі» має передумови для того, щоб стати впливовим комунікаційним інструментом, який не лише висвітлює реалії війни та людські історії спротиву, але й мотивує суспільство залишатися активним, небайдужим і солідарним. Завдяки поєднанню візуального, текстового та інтерактивного контенту проєкт здатен не лише інформувати, а й формувати активну позицію аудиторії, сприяти розвитку критичного мислення та відновлювати довіру до суспільних ініціатив. Зокрема, станом на травень 2025-го року було опубліковано 15 дописів на сторінці в «Instagram» та 5 публікацій на «Medium».

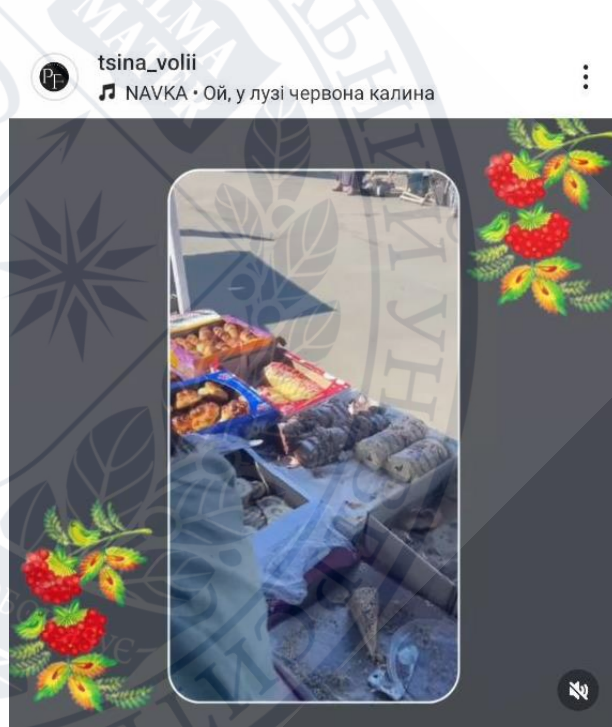
Теми публікацій охоплюють різну тематику - від аналітики висвітлення жінок в ЗСУ на телебаченні до інтерв'ю з волонтеркою з невеличкого міста Вінницької області.

Загалом було опубліковано два інтерв'ю з волонтеркою та військовим. (Додаток 1. [11-12]).

Також два матеріали в аналітичному жанрі - крім вищезазначеного, був зроблений матеріал на тему - «Чому українці стали менше донатити?». (Додаток. 1 [8]). Різноманітність контенту полягає у фоторепортажах з містечок та сіл Вінницької області, де проходили благодійні ярмарки, разом з тим було опубліковано й відео з місця подій. (Додаток. 1 [13-15]). [(Див рис 3, 4).

[Переглянути статистику](#)

[Переглянути статистику](#)

Рисунок 3. Фоторепортаж з с. Бережанка Рисунок 4. Відеорепортаж з Бершаді

Важливим моментом в побудові контенту був фокус на надійних платформах для донатів. Читачам в новинному форматі були подані надійні та популярні майданчики для допомоги армії. (Додаток 1. [2-3], [(Див рис 5).

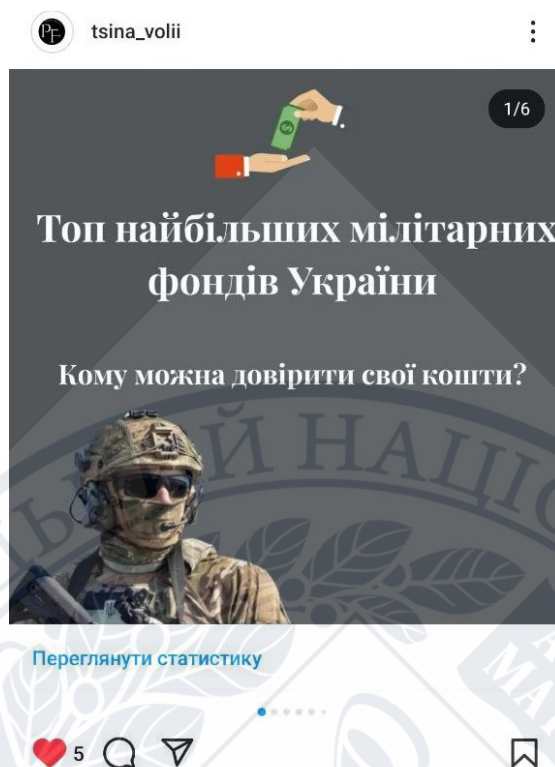

Рисунок 5. Інформаційний матеріал про надійні фонди для донатів

Бажана результативність медіапроєкту «Ціна волі» полягає у посиленні громадянської свідомості та активізації участі суспільства в підтримці Збройних Сил України, збереженні національної єдності та поширенні культури вдячності до захисників. Проєкт сприятиме формуванню стійкого усвідомлення важливості волонтерства, благодійності й відповідального інформаційного споживання в умовах війни. Загалом реалізація проєкту «Ціна волі» посилить інформаційну та моральну безпеку суспільства, що є надзвичайно важливим чинником у період повномасштабної війни.

ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Протягом роботи над медіапроєктом був розроблений відповідний логотип та кольорова гама. (Див рис 6). У центрі – великі літери RF, що розшифровуються як Price of Freedom. Вони виконані у класичному шрифті з засічками, що символізує важливість теми медіапроєкту.

Верхня частина кола містить напис «ЦІНА ВОЛІ» – назву проєкту українською мовою. Це одразу закріплює зв'язок із національним контекстом. Логотип проєкту створювався за допомогою ресурсу «Canva».

Рисунок 6. Логотип медіапроєкту «Ціна волі»

Публікації оформлювались, зважаючи на тематику «Instagram», зокрема, це використання емоджі та більш спрощений варіант тексту. Більшість робіт щодо дизайну оформлювались за допомогою платформи «Canva», відеоматеріал монтувався в програмі «CapCut». Також велося постійне спостереження статистики щодо вподобань, коментарів та підписок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Як і скільки донатили українці на ЗСУ в 2024 році. *Цензор.нет*. URL: <https://censor.net/biz/resonance/3529077/donaty-na-zbroyni-syly-ukrayini> (Дата звернення: 10.05.2025)
2. Культура донатів в Україні: що потрібно знати. В. Дідковська. *PhilanthropyinUkraine*. URL: <https://philanthropyinukraine.org/knowledge-hub/publication/kultura-donativ-v-ukraini-shcho-potribno-znaty> (Дата звернення: 11.05.2025)
3. Сергій Притула про волонтерство як культуру українського суспільства. Пуганова. О. *Шпальта медіа*. URL: <https://shpalta.media/2024/03/04/sergij-pritula-pro-volonterstvo/> (Дата звернення: 11.05.2025)
4. «United 24». URL: <https://u24.gov.ua/> (Дата звернення: 14.05.2025)
5. «Фундація Олени Зеленської». URL: <https://zelenskafoundation.org/> (Дата звернення: 14.05.2025)
6. «Повернись живим». URL: <https://savelife.in.ua/> (Дата звернення: 9.05.2025)
7. 10 порад для проведення вдалого інтерв'ю. *Internews.ua*. URL: <https://internews.ua/opportunity/10-tips-for-a-successful-interview> (Дата звернення: 20.04.2025)
8. «Благодійний фонд Сергія Притули». URL: <https://prytulafoundation.org/> (Дата звернення: 7.05.2025)
9. Хто в Україні є "топ-донором" ЗСУ: інфографіка по містах. *Апостроф*. URL: <https://apostrophe.ua/ua/news/society/2024-03-31/kto-v-ukraine-yavlyaetsya-top-donorom-vsu-infografika-po-gorodam/317769> (Дата звернення: 10.05.2025)
10. Як проводити інтерв'ю з військовими, аби не зашкодити їм, собі та Україні. О. Чуранова. *ЖТЕ*. URL: <https://www.jta.com.ua/knowledge-base/yak-provodyty-interv-iu-z-viyskovymy-aby-ne-zashkodyty-im-sobi-ta-ukraini->

[konspekt-vebinaru-aliny-sarnatskoi/](#)

11. Хто такий Лебігович: як блогер став меом і «кандидатом у президенти України». Конкурент URL:

<https://konkurent.ua/publication/122896/hto-takiy-lebigovich-yak-blogger-stav-memom-i-kandidatom-u-prezidenti-ukraini/>

Додаток 1**ПЕРЕЛІК СТВОРЕНИХ МАТЕРІАЛІВ****Інформаційні жанри**

1. Про що медіапроект “Ціна волі”

URL: https://www.instagram.com/p/DH3G1p_sJOc/

Дата: 31.03.2025

2. Топ найбільших мілітарних фондів України

URL: https://www.instagram.com/p/DIlcXTlMVjq/?img_index=1

Дата: 8.04.2025

3. Благодійна організація Олени Зеленської

URL: https://www.instagram.com/p/DIuKFdmsBPh/?img_index=1

Дата: 21.04.2025

4. Житомир найбільше донатить ЗСУ

URL: https://www.instagram.com/p/DJi9b2nMcap/?img_index=1

Дата: 10.05.2025

5. Шахрай з Харкова забирав гроші українців до кишені, прикриваючись зборами на ЗСУ

URL: https://www.instagram.com/p/DJi9b2nMcap/?img_index=1

Дата: 12.05.2025

6. Стример Лебіга - щирість та допомога ЗСУ

URL: https://www.instagram.com/p/DJjLdjBMdrk/?img_index=1

Дата: 12.05.2025

7. United 24 - глобальна ініціатива на підтримку України

URL: <https://www.instagram.com/p/DJmRkYrM61j/>

Аналітичні жанри

8. Чому українці стали менше донатити?

URL: <https://medium.com/@cinavoli/чому-українці-стали-менше-донатити-1c391ea9d6f5>

Дата: 8.04.2025

9. Як українське телебачення висвітлює жінок в ЗСУ

URL: <https://medium.com/@cinavoli/як-українське-телебачення-висвітлює-тему-жінок-у-зсу-6dc7826cc374>

Дата: 13.04.2025

Художньо-публіцистичний жанр

10. Чому міцний тил справді важливий?

URL: <https://medium.com/@cinavoli/міцний-тил-основа-стійкості-держави-та-вдячність-захисникам-ea81a72ada09>

Дата: 26.04.2025

Інтерв'ю

11. Інтерв'ю з волонтеркою Вітою Дев'ятко

URL: <https://medium.com/@cinavoli/люди-розчарувались-у-деяких-діях-влади-волонтерка-про-зменшення-донатів-17660c8b96f0>

Дата: 11.04.2025

12. Інтерв'ю з військовим

URL: <https://medium.com/@cinavoli/оцінка-бойового-духу-в-підрозділі-український-військовий-поставив-2-з-10-9618a13dc964>

Дата: 7.05.2025

Фоторепортажі

13. Фото з благодійного ярмарку місто Бершадь

URL: https://www.instagram.com/p/DI1EKrCsONC/?img_index=1

Дата: 24.04.2025

14. Фото з благодійного концерту в селі Бережанка

URL: https://www.instagram.com/p/DI1jgAHs86D/?img_index=1

Дата: 24.04.2025

Відеоматеріали

15. Відеорепортаж з міста Бершадь, благодійна ярмарка

URL: <https://www.instagram.com/p/DI3MKgCMSGy/>

Дата: 25.04.2025

Додаток 2

«Люди розчарувались у деяких діях влади» — волонтерка про зменшення донатів

Віта Дев'ятко — волонтерка Ободівської громади на Вінниччині. З перших днів повномасштабного вторгнення вона стала незамінною частиною команди небайдужих людей. Разом вони організували десятки благодійних акцій і ярмарків на підтримку Збройних сил України. У нашій розмові пані Віта поділилася своїм шляхом у волонтерстві, розповіла, як у невеликих містах вдається втілювати великі проєкти на підтримку армії, а також як змінилася сфера благодійності за роки війни.

Як ви дійшли до ідеї стати волонтером?

Коли РФ вторглась в Україну я, як і всі, не знала, що робити. Лише на третій день я, можна сказати, прийшла до тями. З'явилося розуміння того, що потрібно діяти. Саме тоді ми зі знайомими, подругами згуртувались та почали плести маскувальні сітки. З того дня фактично і почався мій шлях волонтера, ми кожного дня щось робили, готували, пекли та плели.

Благодійна ярмарка (Дев'ятко Віта в зеленому пальто на світліні)

Розкажіть детальніше про вашу волонтерську діяльність, які перед собою ставите завдання?

Ми не обмежуємось чимось одним. Як зазначала раніше, ми робили та робимо все, що в наших силах. Кожен відповідає за певний напрямок. Хтось за організацію, наприклад, благодійної ярмарки, хтось — за пошук матеріалів, поширення інформації. А головне завдання перед нами — не припиняти допомогу ЗСУ.

Якими були ваші найбільші акції підтримки для військових?

Навіть не можу обрати найбільшу акцію. Всі вони були цікавими та шаленими по-своєму. Наприклад, пам'ятаю надійшов запит на автомобіль від військових, то ми змогли зібрати суму у 123 000 грн за 10 днів, звісно, завдяки щедрим жителями нашої Ободівської громади. Також були й одноденні мистецькі ярмарки, на яких вдавалось збирати по 50 000 на підтримку військових.

Чи відчуваєте Ви, що попит суспільства до волонтерства впав? Якщо так, назвіть, будь ласка, приклади.

Так, попит відчутно впав. І на це є свої причини. Люди розчарувались у деяких діях влади. Також в країні стає все менш місць для нормального заробітку. Насправді людям зараз все важче жити. І на донати не всі мають змогу виділяти кошти, це потрібно розуміти.

Що зараз найбільше потрібно військовим?

В межах наших масштабів найчастіше ми відправляємо продовольство, машини, амуніцію. Насправді, це першочергові речі, які завжди мають поставлятись на фронт.

Чи був випадок, який особливо вас вразив або запам'ятався?

Вражаючих випадків було безліч. Де б ми не були, але завжди повертаємось з купою емоцій. Відчуваємо гордість за наш народ, за наших воїнів. Проте сумні емоції переважають, бо розумієш прикру реальність, бачиш жорстокість війни з всіма її величезними втратами.

Чи є у вас якась підтримка від держави або міжнародних організацій?

Ми ніколи не звертались за підтримкою до якихось інстанцій. Ми волонтери народні. Шукаємо, збираємо, просимо - усе самі. Також ми ніде себе не реєструвались, просто працюємо за покликом серця та з вірою у перемогу.

А як громада реагує на вашу діяльність?

Люди реагують позитивно. Нам допомагають, запитують, що треба. За три роки ми, певно, завоювали довіру в людей. Обов'язково після кожного збору ми звітуємо, прикріплюємо квитанції, показуємо витрати, що купили, куда та кому. Крім того, публікуємо фото та відео звіти, які нам надсилають військові.

Чи стикаєтеся ви з бюрократією або перешкодами під час зборів і доставок?

На щастя, нам траплялись чесні та порядні люди, які нас ніколи не підводили, з якими плідно та вдало працювали. Часом траплялись робочі нюанси, не більше. Якщо порівнювати їх з обсягом виконаної роботи, то можна сказати, що все просто чудово.

Як люди можуть долучитися та допомогти волонтерам?

Волонтерська робота може бути неважкою. Найпростіше, що людина може зробити — це допомагати, чим може. Фізично, матеріально, морально. Є безліч варіантів. Головне не боятися та щось робити. В кожній волонтерській організації є соціальні мережі, наприклад, наша сторінка у Фейсбуці — “Разом до перемоги”, слідкуйте за нею та їй подібними та долучайтесь до заходів. Допомагайте, бо це справді важливо.

Додаток 3

Оцінка бойового духу в підрозділі — український військовий поставив 2 з 10

Про ситуацію в ЗСУ, відношення, мотивацію, підтримку, розчарування, взлети та падіння — нам розповів військовий Владислав (прізвище та лице приховане в межах конфіденційності), що став на захист Батьківщини в 59

бригаді імені Якова Гандзюка ще до початку повномасштабного вторгнення, а саме у 2019 році.

Владиславе, розкажіть, як ви стали військовим?

У 2019 році в Росії було багато пропаганди. По телевізору постійно казали, що треба воювати з Україною, що вона — ворог. Я дивився на це все й розумів, що це неправда. Мене це сильно зачепило. Я тоді й вирішив, що не хочу стояти осторонь. Пішов у військо, бо хотів захищати український народ, боротися за справедливість і не дати брехні перемогти.

Що для вас означає служба в Збройних силах України?

Для мене служба в Збройних силах України — це, в першу чергу, захист нашого народу. Це не просто робота чи обов'язок — це справа честі.

З якими труднощами ви найчастіше стикаєтеся під час служби? Якщо говорити про період після широкомасштабного вторгнення.

Після початку повномасштабного вторгнення з'явилося багато викликів, але найбільше, що заважає — це внутрішні проблеми. Стикаємось із корупцією, з кумовством, коли посади займають не ті, хто вміє, а ті, у кого є зв'язки.

І як це проявляється саме?

Дуже часто бачимо безграмотне командування — коли накази не продумані, не враховують реальної ситуації, а через це гинуть люди. Це морально дуже важко.

Для розуміння, як ви оціните бойовий дух у вашому підрозділі?

Якщо чесно, я б оцінив бойовий дух у нашому підрозділі десь на 2 з 10. І це не тому, що хлопці слабкі чи не хочуть воювати. Просто настрій дуже сильно падає через ставлення командування, постійну плутанину, відсутність нормального забезпечення. Люди втомлені, виснажені.

59 бригада спеціалізується на безпілотних системах

А чи відчули ви як падає підтримка від суспільства?

Так, відчули. На початку повномасштабного вторгнення підтримка була дуже сильною — люди допомагали всім, чим могли: речами, технікою, словами, просто увагою. Це дуже гріло й давало сили. А зараз усе більше відчувається байдужість. Наче війна вже десь там, далеко. Проте також знаю, що багато небайдужих людей і це важливо.

Військовий на позиції

Що б ви порадили молодим людям, які думають вступити до лав ЗСУ?

Якщо вирішили йти, навчайтесь тактичній медицині, це справді важливо. Це буквально, можна сказати, питання життя та смерті. Але зважуйте всі за та проти, коли приймаєте рішення. І це порада не тільки молодим людям, війна не дивиться на вік.

А якою ви бачите перемогу України, якщо говорити про реальний сценарій?

Дуже важке питання. Звісно, всі ми хочемо повернути наші кордони, хтось дійти до Москви і так далі. Але самостійно нам це не зробити, це логічно. Я хотів б миру, тривалого надійного, і якомога швидше. Для мене це буде вже результат.

Наскільки важливою є саме волонтерська підтримка, відчуваєте її?

Волонтерська допомога для нас має величезне значення. Часто буває, що саме волонтери забезпечують нас тим, чого не дає держава: від найнеобхіднішого — їжі, одягу, аптечок — до складнішого, як тепловізори, дрони чи машини. Без них було б набагато важче виживати і виконувати бойові завдання. Але справа навіть не тільки у речах. Сам факт, що є люди, які щиро підтримують, витрачають свій час, сили, іноді навіть останні гроші — це дуже мотивує.

Що б ви хотіли сказати у висновку, можливо донести щось суспільству?

Не опускайте рук, так, важко. Це зрозуміло. Але тим, хто на передовій набагато гірше. Не потрібно забувати, що війна триває. Маємо надіятись лише на себе — ось, що варто розуміти всім.